

جسور للدراسات
JUSOOR ARAŞTIRMA MERKEZİ

Temmuz
2024

Analiz Haritaları

2024 Ortalarında Suriye'deki Dış Güçlere Ait Askeri Mevzilerin Haritası

Hazırlayanlar: Enes Şevah - Beşir Nasrullah
Eymen Ebu Nukta - Obada Alabdallah - Mecid Kilani - Hamam Issa

Jusoor Araştırma Merkezi, bilgi yönetimi alanı ile siyasi, ekonomik ve sosyal çalışma ve araştırmaların hazırlanmasında uzmanlaşmış, bağımsız bir araştırma ve düşünce kuruluşudur. Merkez ayrıca veri, fikir ve tavsiyeler yoluyla hedeflere ve stratejilere profesyonel, gerçekçi ve doğru bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olmak amacıyla Suriye ile ilgili devlet, toplum ve kalkınma sektörünün tüm kademelerinde yerel, bölgesel ve uluslararası düzeylerde etki ve görüş sahibi makamlar, karar vericiler ve yetkililer arasında karşılıklı etki oluşturmaya yönelik faaliyetler, etkinlikler ve eğitimlerle ilgilenmektedir.

Çalışmanın Metodolojisi

Sahanın niteliği gereği veya bölgesel ve uluslararası olayların sonucu olarak yabancı askeri güçlerin toplandığı konumlarının büyüklüğü ve niteliğindeki sürekli değişimin yanı sıra, bu güçlerin Suriye'deki askeri faaliyetlerinin yoğunluğu, çeşitliliği ve çoğu zaman gizliliği gibi faktörler, Suriye'deki tüm yabancı askeri varlık noktalarının sayılması ve sınıflandırılması işlemi oldukça karmaşık ve sürekli güncellenmesi ve denetlenmesi gereken bir süreç haline getirmektedir.

Bu nedenle Suriye'deki yabancı askeri mevzilerin sayılması ve belgelenmesi konusunda özel bir mekanizma benimsenmiştir. Bu mekanizma, doğrudan sahadaki kaynaklar tarafından gerçekleştirilen gözetleme işlemlerine dayalı olarak veri tabanlarının sürekli güncellenmesi ve uyarlanması, bunların periyodik olarak aynı kaynaklarla veya bazen bu mevzilerden bazılarının bombalanması veya hedef alınması sonucu ortaya çıkan açık resmi kaynaklardan alınan bilgilerle doğrulanması esasına dayanmaktadır.

Sayım işlemi sabit ve sürekli askeri mevzilerle sınırlı tutulmuştur. Yani bazı kuvvetlerin, özellikle İranlı milislerin askeri faaliyetleri sırasında kullandıkları noktalar, bariyerler, mobil ve geçici kontrol noktalarını içermemektedir.

Suriye'deki yabancı güçlere ait askeri mevziler, silah ve askeri teçhizatın büyüklüğü, niteliği ve askeri mevzinin bulunduğu coğrafi bölge hakkındaki mevcut bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda belirlenmiştir. Bu bilgilerin askeri akademik standartlara tam olarak uyması veya orantılı olması gerekmemektedir. Buna göre mevcut harita iki tür askeri mevziyi içermektedir: Askeri üsler ve noktalar.

Askeri üsler, gerektiğinde lojistik destek için kullanılan özel askeri birliklerin varlığıyla birlikte uçak pistleri, kara ve hava füze sistemleri gibi savunma veya saldırı görevlerine yönelik askeri ve operasyonel donanım ve teçhizat ile donatılmıştır. Ancak askeri mevzi, personel sayısı veya içinde bulunan silah türleri açısından küçük olduğunda bu çalışmada askeri nokta olarak ifade edilecektir. Özellikle devlet harici grupların farklı unsurları barındırması nedeniyle, (askeri) "nokta" terimi, büyük ve ana askeri üsler hariç, her türlü güvenlik ve askeri varlık için kullanılmıştır.

Bu harita sadece yabancı güçlerin tam yetkiye, yönetime ve finansmana sahip olduğu noktaları gözetlemektedir. Bu nedenle, uzmanların, teknisyenlerin veya askeri personelin komutan, danışman veya askeri unsur olarak çeşitli yerel güçlerin mevzilerinde, tesislerinde veya kontrol noktalarında veya yönetim ve sivil idare kurumlarındaki varlığını gözetlememektedir. Haritadaki mevziler, askeri noktalardan daha küçük yabancı askeri varlıkları da içermemektedir. Bu nedenle güvenlik noktaları, sınır devriyeleri, eskort ve koruma unsurları da haritada yer almamaktadır.

Giriş

Dış güçlerin Suriye'deki askeri varlığında, 2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde sınırlı bir düşüş gözlemlenmiş, yabancı askeri üs ve nokta sayısı 830'dan 801'e düşmüştür.

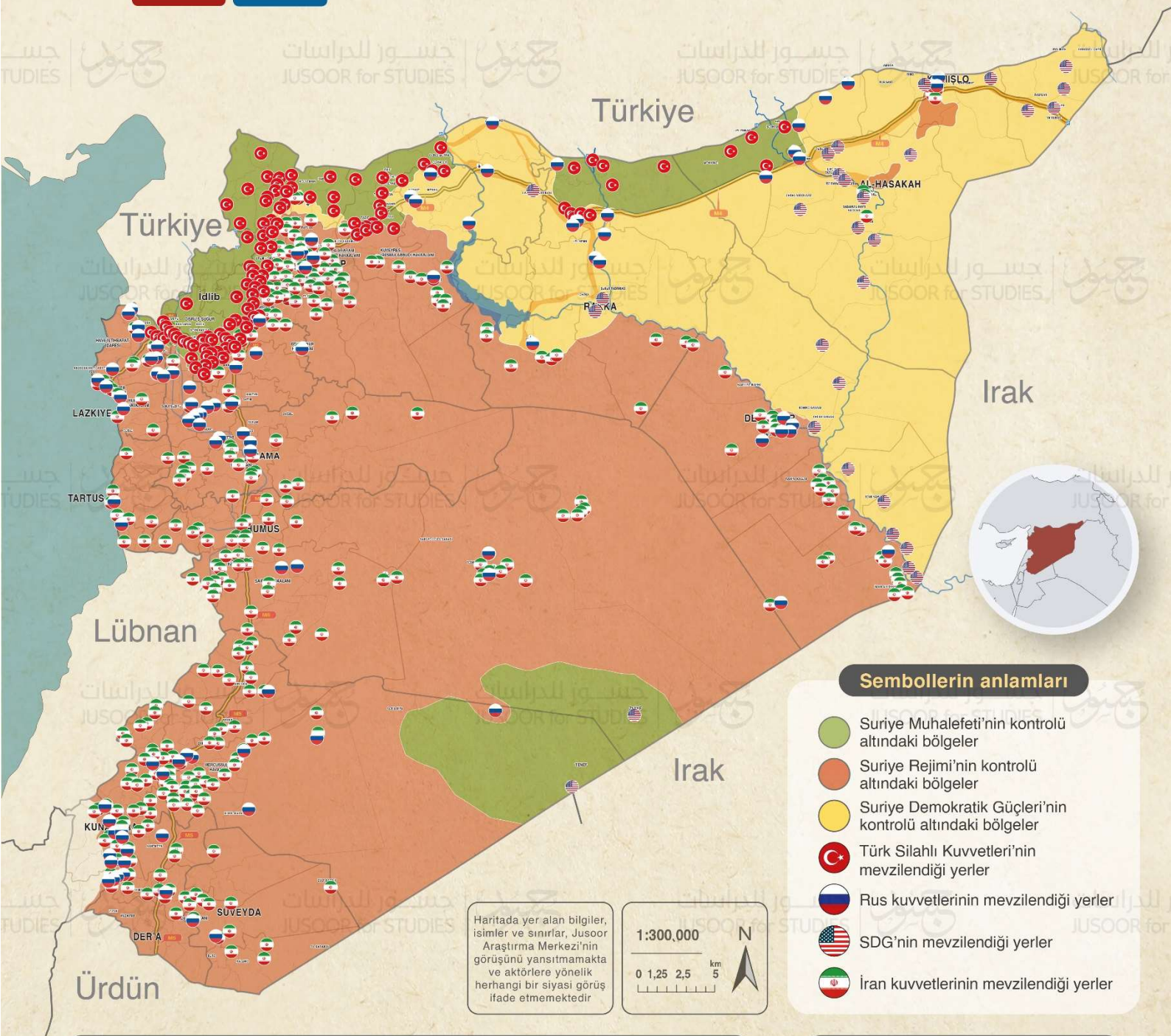
Yabancı güçlerin Suriye'deki askeri üsleri ve noktaları personel sayısı, teçhizat ve kendilerine verilen görev bakımından farklılık göstermektedir. Uluslararası koalisyona ait üsler, DAES üyelerini takip etmeyi, başta Rusya ve İran olmak üzere diğer taraflara karşı caydırıcı olmayı amaçlamaktadır. Türk güçleri, ülkenin ulusal güvenliğini korumak ve PKK'nın kuzey ve kuzeydoğu Suriye'deki geniş bölgeyi kontrol etmesi, varlığı ve faaliyetlerinden kaynaklanan tehdidi ortadan kaldırmak için çalışmaktadır. Rus güçleri ise Suriye'nin coğrafi konumundan ve Akdeniz'e kıyısının oluşundan yararlanarak jeopolitik düzeyde kendi çıkarlarını sağlamak için çalışmaktadır. Son olarak İran, Şam'dan geçerek Tahran ile Beyrut'u birbirine bağlayan bölge üzerindeki kontrolünü tamamlamaya çalışmaktadır.

Suriye'deki yabancı güçler sürekli olarak Suriye'deki askeri varlıklarını artırma veya en azından konumlarını koruma konusunda çabalamaktadır. Bu, Suriye sahnesinde varlıklarını garanti altına almanın, rollerinin, çıkarlarının ve politikalarının diğer uluslararası güçler tarafından ele geçirilmesini önlemenin temel bir yolu olarak görülmektedir.

Suriye'deki yabancı askeri varlık, Türkiye ile Rusya arasında 5 Mart 2020'de imzalanan ateşkes anlaşmasıyla, en uzun süreli sükunetin sağlanmasına ve yerel güçler arasındaki kontrol sınırlarının ve temas hatlarının dondurulmasına katkıda bulunmuştur. Ancak bu etkenler aynı zamanda Suriye'deki çatışmanın da çıkmaza girmesine yol açmış, devam eden askeri faaliyetlere rağmen tarafların sahada kesin bir zafer elde etmesini engellemiştir. Bu durum, yabancı askeri güçlerin askeri çözümden vazgeçmeme konusundaki ısrarını ve bunun sonucunda bu güçler arasında doğrudan çatışma olasılığının artışı yansıtmaktadır.

Bu nedenle Jusoor Araştırma Merkezi, Informagene platformuyla iş birliği yaparak, yabancı güçlerin Suriye'deki varlığına ilişkin bir haritayı sürekli olarak güncellemeyi, yayınlamayı ve bunu Suriye konusundaki uluslararası faaliyetlerle ilgilenen araştırmacıların ve uzmanların kullanımına sunmayı arzu etmektedir.

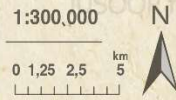
2024 ORTALARINDA SURİYE'DEKİ DİŞ GÜÇLERE AİT ASKERİ MEVZİLERİN HARİTASI

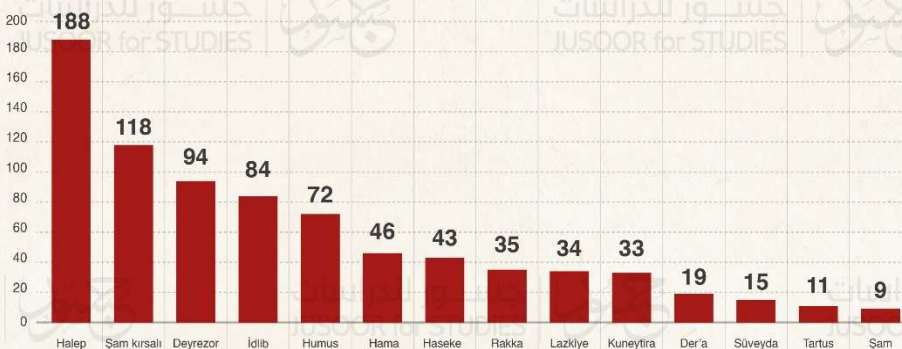
Sembollerin anlamları

- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Türk Silahlı Kuvvetleri'nin mevzilendiği yerler
- Rus kuvvetlerinin mevzilendiği yerler
- SDG'nin mevzilendiği yerler
- İran kuvvetlerinin mevzilendiği yerler

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir.

Suriye'de dış güçlere ait mevzilerin şehirlere göre dağılımı

Suriye'de dış güçlere ait askeri mevzilerin sayısı

801

Askeri mevki

102

Askeri üs

699

Askeri nokta

1. Suriye'de İran'a ait askeri mevzilerin sayısı

2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde Suriye'deki İran askeri mevzilerinin sayısında 570'ten 529'a sınırlı bir düşüş gözlemlenmiştir. Ancak İran, diğer yabancı güçlerle karşılaştırıldığında hâlâ Suriye'de en büyük askeri varlığa sahip ülke konumundadır.

İran'ın Suriye'deki mevzileri 52 askeri üsten ve 117'si Halep'e, 109'u Şam kırsalına, 77'si Deyrizor'a, 67'si Humus'a, 28'i Hama'ya, 27'si İdlib'e, 20'si Kuneytra'ya, 17'si Lazkiye'ye, 16'sı Dera'ya, 14'ü Rakka'ya, 13'ü Süveyda'ya, 9'u Tartus'a, 8'i Haseke'ye ve 7'si Şam'a dağılmış bir şekilde 477 askeri noktadan oluşmaktadır.

İran'a ait mevzilerin sayısındaki düşüş, İran Devrim Muhafızlarına ait yaklaşık 14 askeri noktanın Kuneytra'daki Rus ve Suriye rejim güçleri lehine çekilmesinin yanı sıra, Gazze'deki savaşın başlangıcından beri Amerika ve İsrail'in buraları hedef alması ve hava saldırılarının artması nedeniyle İran ve Amerikan güçleri arasındaki gerilimin ve karşılıklı birbirlerini hedef almaların artması sonucunda bazı kilit olmayan sahaların yeniden konuşlandırılması, mevzilerinin değiştirilmesi ve bir araya getirilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu geri çekilmenin, Gazze Savaşı'ndan sonra İran'ın devam eden tehditleriyle birlikte, İsrail'in Rusya'dan bu mevzilerin Golan bölgesine yönelik herhangi bir askeri operasyonda kullanılmamasını sağlamaya yönelik talebi üzerine gerçekleşmiş olması da muhtemeldir.

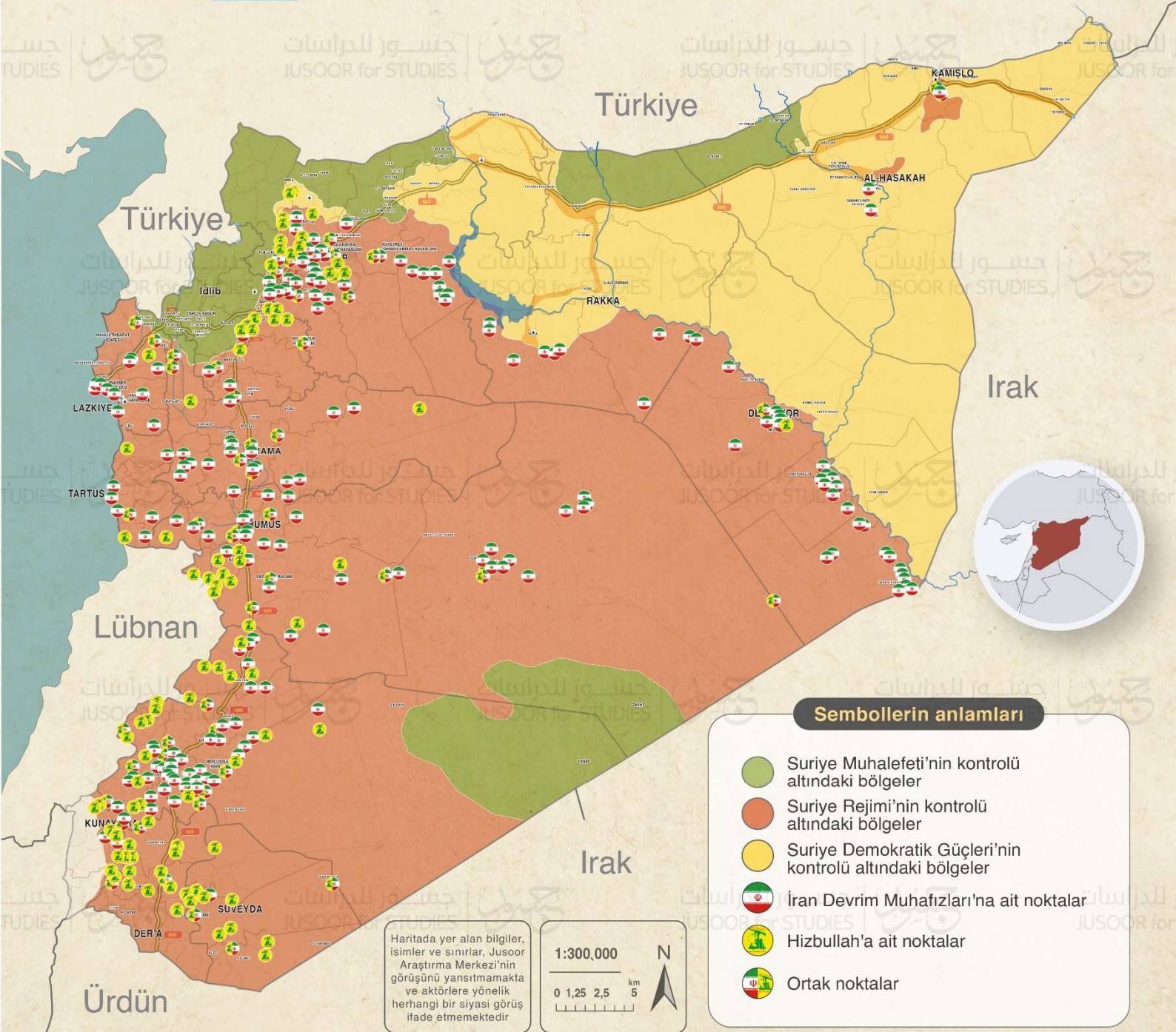
İranlı milislerin geri çekilmesinin ve yukarıda bahsedilen yeniden mevzilenme işlemlerinin, halen Suriye çölünü geçerek Suriye'yi Deyrizor ilindeki Elbukemal kapısından enlemesine ayıran, oradan Humus ve Şam'dan geçerek Lübnan sınırına ulaşan uluslararası yolu koruyan İran'ın Suriye'deki askeri varlığının hedeflerini ve stratejik değerini etkilemediği unutulmamalıdır. Ayrıca silahlı muhaliflerin kontrolündeki bölgelerde, Suriye'nin güneyindeki temas hatlarında ve Suriye coğrafyasındaki çok sayıda uyuşturucu kaçakçılığı hattındaki varlığını sürdürmektedir.

Genel olarak İran mevzileri iki ana sınıftan oluşmaktadır: Birincisi: İran Devrim Muhafızları'nın Kudüs Gücü tarafından doğrudan komuta edilen milislerin mevzileri. Bu milisler çeşitli yerel unsurlardan, İranlı, Iraklı, Afgan ve Pakistanlılardan oluşmaktadır. İkincisi: Hizbullah milislerinin ve onlara bağlı yerel grupların mevzileri. Bu tür mevziler aynı zamanda İran Devrim Muhafızları'nın doğrudan veya dolaylı desteği ve denetimi altında faaliyet göstermektedir.

İran askeri mevzileri 14 Suriye şehrine yayılmıştır ve diğer yabancı güçlerle karşılaştırıldığında en yüksek varlığa sahip oldukları kabul edilmektedir. Ancak bu mevzilerin çoğunun kendi başına bir askeri hareket başlatma kabiliyeti bulunmamaktadır. Bunun başlıca sebepleri ise şunlardır: Büyük çaplı askeri operasyonların gerçekleştirilmesi için gerekli olan hava kuvvetlerinin, hava savunma sistemlerinin, askeri ve lojistik altyapısının bulunmaması, İsrail ve uluslararası koalisyon uçaklarının kendilerini hedef aldığı hava saldırılarından kaçınmak için sürekli olarak yeniden mevzilenme sonucunda bu mevzilerin savaşa hazır halde olamaması ve sınırın ötesindeki milis unsurlarının birleşmeye dayanıyor olması.

İran, askeri altyapı eksikliğini, Suriye'nin güneyindeki Dokuzuncu Tümen, Suriye'nin doğusundaki Kamışlı Havaalanı ve Deyrizor'daki 37. Tugay'da olduğu gibi rejim güçlerine ait altyapı ve tesislere yatırım yaparak gidermeye çalışmaktadır.

2024 ORTALARINDA SURİYE'DE İRAN'A AİT ASKERİ MEVZİLERİN HARİTASI

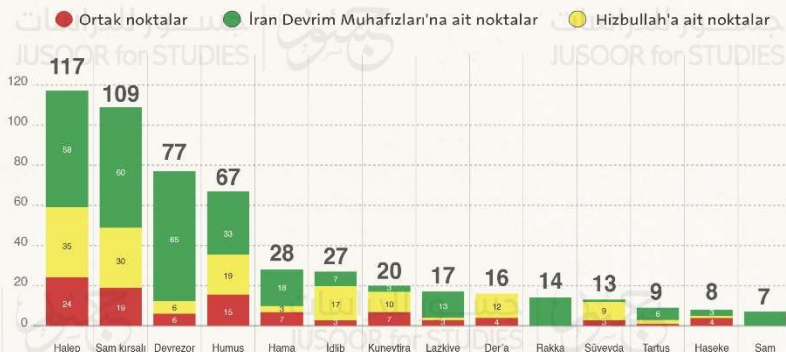
Sembollerin anlamları

- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- İran Devrim Muhafızları'na ait noktalar
- Hizbullah'a ait noktalar
- Ortak noktalar

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir

1:300,000
0 1,25 2,5 5 km

İran'a ait mevzilerin şehirlere göre dağılımı

Suriye'de İran'a ait askeri mevzilerin sayısı

529

Askeri mevzi

52

Askeri üs

477

Askeri nokta

2. Suriye'de Türkiye'ye ait askeri mevzilerin sayısı

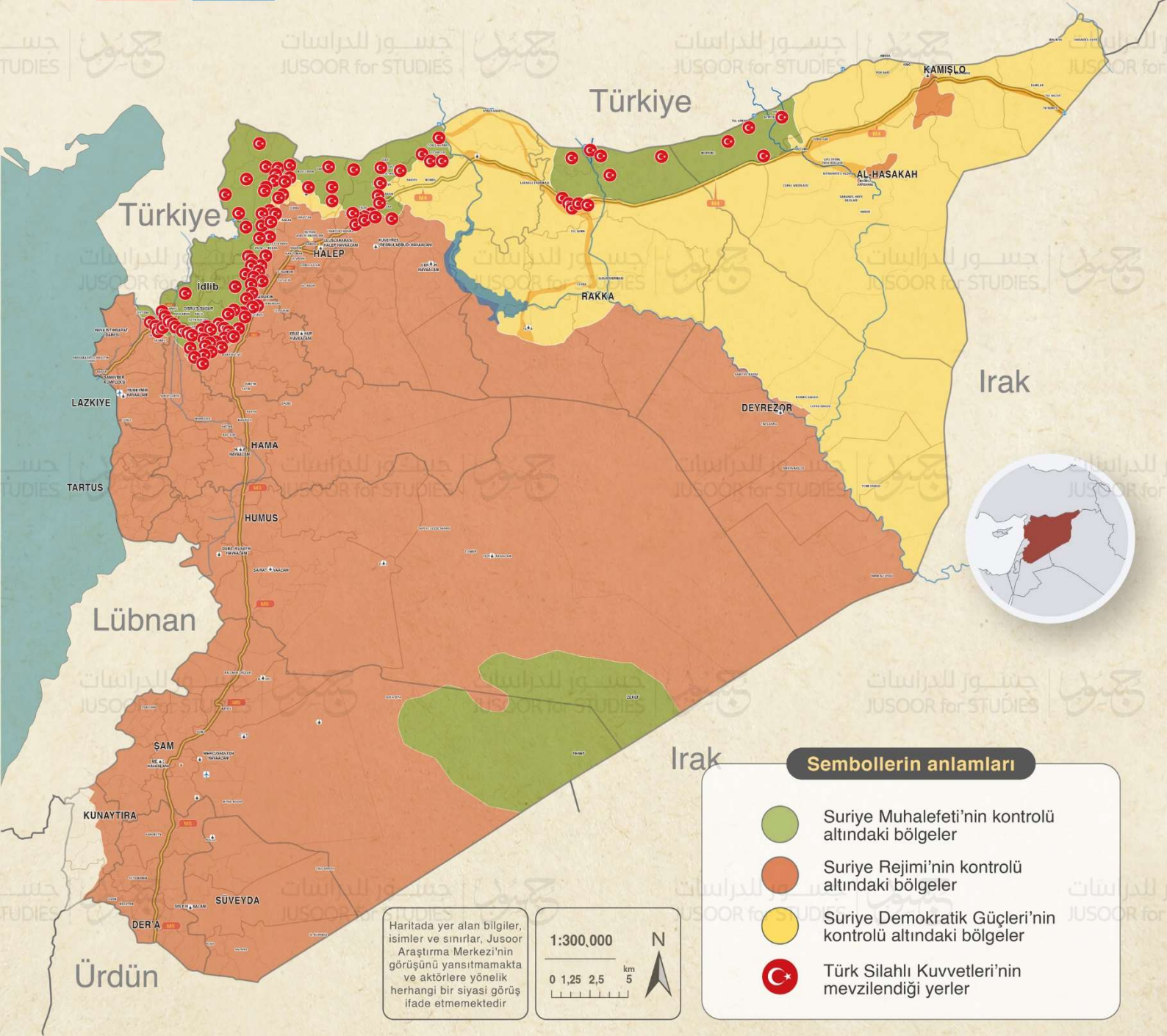
Türkiye, 2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde Suriye'deki askeri mevzi sayısını takriben 126'ya yükseltmiştir. İstisna olarak sadece bir yeni mevzi inşa etmiştir.

Türk askerinin Suriye'deki mevzileri 12 üs ve 114 askeri noktadan oluşmaktadır. Çoğunluğu 58 mevzinin bulunduğu Halep'te bulunurken, İdlib'de 51, Rakka'da 10, Haseke'de 4, Lazkiye'de iki ve Hama'da bir mevzi bulunmaktadır.

Türk askeri mevzileri önleyici ve savunma hatları şeklinde varlık göstermektedir. Birlik ve kuvvetler askeri harekât icra edebilecek kapasitededir. Bu mevziler, top, tank, zırhlı araçlar, uçaksavar silahları ve mayın tarama araçları tarafından desteklenen, -mühendislik, özel kuvvetler, top, füze, iletişim ve sinyal gibi- farklı uzmanlıklara sahip, Türk güçlerine lojistik destek sağlamak üzere birbirine bağlı olmalarıyla öne çıkmaktadır.

Bu üsler aynı zamanda, bilgi toplanmasına ve rejimin ve Suriye Demokratik Güçlerinin mevzilerinin hedef alınmasına imkan sağlayan insansız keşif araçları aracılığıyla karadan ve havadan izleme ve keşif faaliyetleri de gerçekleştirmektedir. Ayrıca kendisine verilen ve Rusya ile ortak mutabakatlar çerçevesinde öngörülen görevleri yerine getirmektedir. Fırat'ın doğusundaki Türk-Rus ortak devriyeleri de aynı şekilde devam etmektedir.

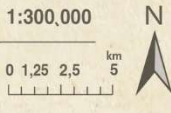
2024 ORTALARINDA SURİYE'DE TÜRKİYE'YE AİT ASKERİ MEVZİLERİN HARİTASI

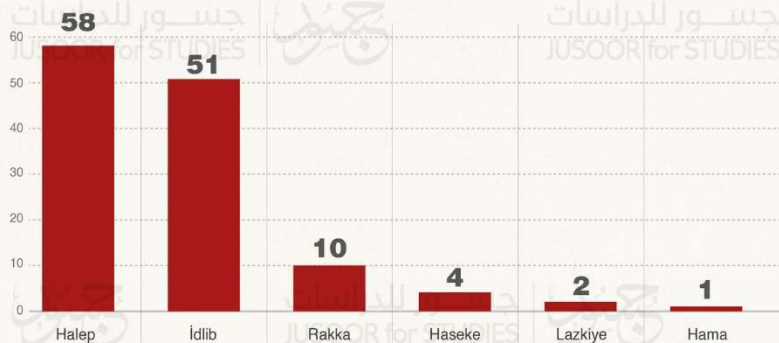
Sembollerin anlamları

- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Türk Silahlı Kuvvetleri'nin mevzilendiği yerler

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir.

Türkiye'ye ait mevzilerin şehirlere göre dağılımı

Suriye'de Türkiye'ye ait askeri mevzilerin sayısı

126

Askeri mevki

12

Askeri üs

114

Askeri nokta

3. Suriye'de Rusya'ya ait askeri mevzilerin sayısı

Rusya, 2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde Suriye'deki askeri mevzilerinin sayısını 105'ten 114'e çıkararak artırmıştır. Bu artış, Ukrayna savaşının başlamasının ardından takip eden aylarda Suriye'deki Rus askeri mevzilerinin sayısındaki görece düşüşün ardından gelmiştir.

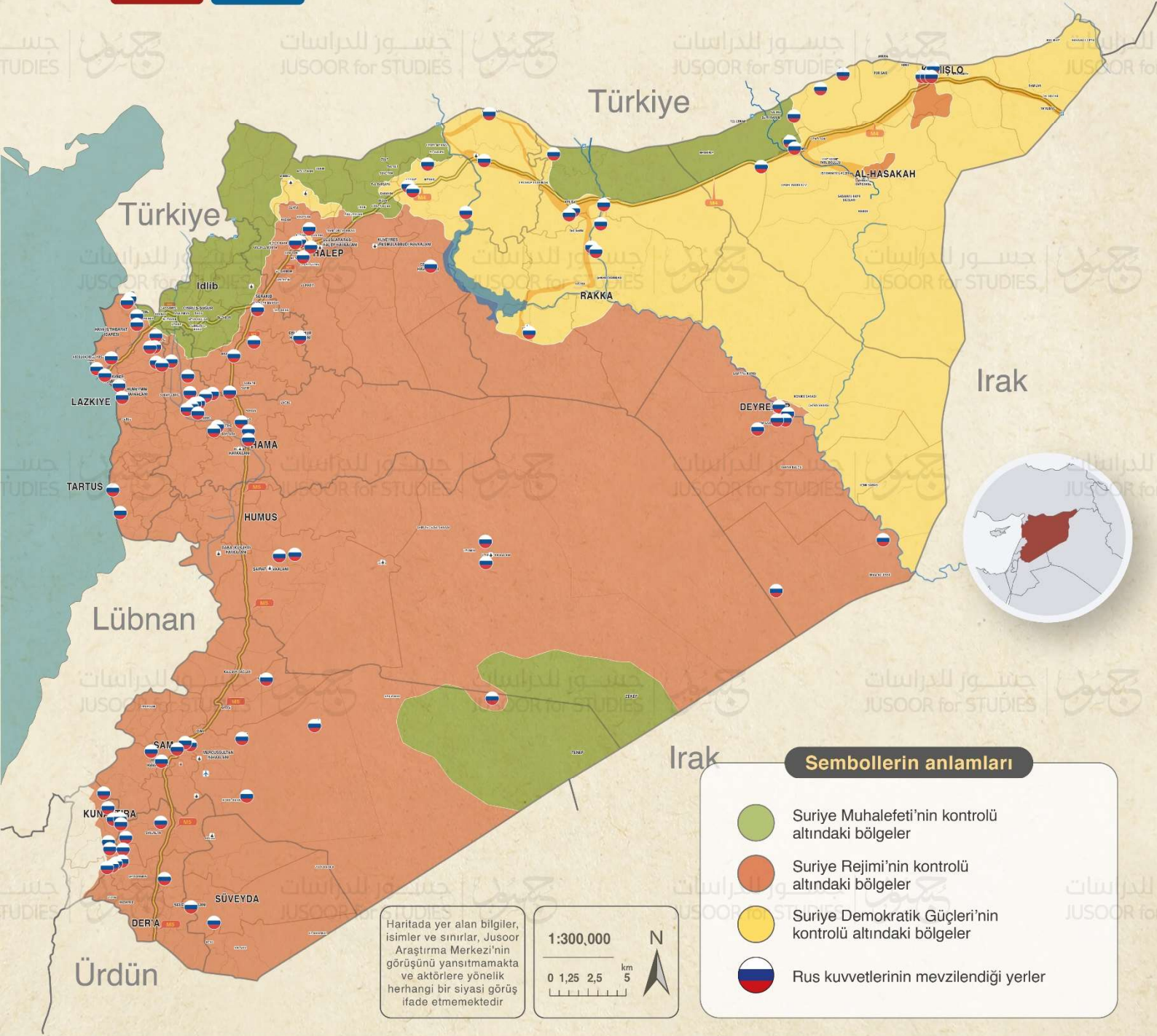
Rusya'nın Suriye'deki mevzileri 21 üs ve 93 askeri noktadan oluşmaktadır. Bunlardan 17'si Hama'da, 15'i Lazkiye'de, 14'ü Haseke'de, 13'ü Kuneytra'da, 12'si Halep'te, 8'i Şam kırsalında, 8'i Rakka'da, 8'i Deyrizor'da, 6'sı İdlib'de, 4'ü Humus'ta, 3'ü Dera'da, ikisi Şam'da, ikisi Süveyda'da ve ikisi Tartus'ta bulunmaktadır.

2024'ün ilk yarısında Rus mevzilerinin sayısında meydana gelen artışın büyük kısmı, Rus güçlerinin İranlı milislerin Kuneytra'da çekilmiş olduğu bir dizi yeni bölgeye konuşlanmasından kaynaklanmaktadır.

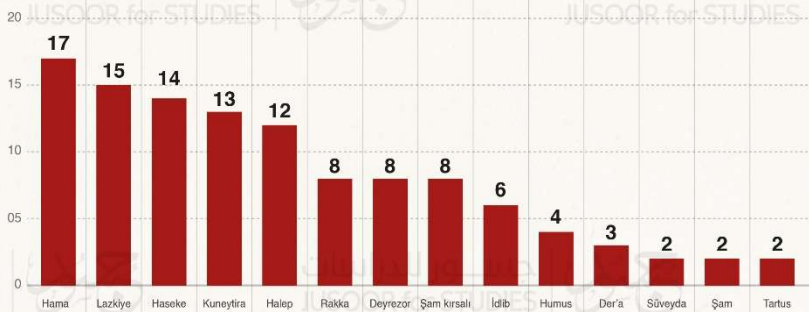
Rusya, savaşta deneyimlerden yararlanmak ve Suriye'deki savaşı Ukrayna'daki çatışmalar lehine azaltmak için Ukrayna saldırısının ilk yılında Suriye'de bulunan kuvvetlerinin bir kısmını Ukrayna'ya kaydırması sonucunda Suriye'deki askeri varlığını azaltmıştır. Ancak Rusya, Suriye'deki İran güçlerine kıyasla askeri üstünlüğünü hâlâ korumaktadır. Bu durum, kuvvetlerini 2024 yılı boyunca Suriye'deki yeni askeri bölgelere konuşlandırmasıyla ve İran güçlerini stratejik noktalarda konuşlanmaktan uzak tutmaya devam etmesiyle kanıtlanmaktadır.

Rus askeri mevzilerinin, çeşitli silah türlerinin mevcudiyeti, askeri uçak ve keşif kuvvetlerinin üstünlüğü ile öne çıktığı açıktır. Güçlü silahlanmasına ve stratejik varlığına rağmen, kara operasyonlarında rejim güçleri, İranlı milisler veya paralı askerler (Wagner) ile entegrasyon içinde olmayı amaçlamaktadır. Görünen o ki Rusya, saflarındaki insan kayıplarından korkmaya başlamıştır. Bu nedenle özellikle Suriye çölünde DAEŞ hücrelerini uzaklaştırmak için yapılan yer tarama operasyonları gibi bazı askeri faaliyetleri gerçekleştirmek için paralı asker gruplarına daha fazla güvenme eğilimindedir.

2024 ORTALARINDA SURİYE'DE RUSYA'YA AİT ASKERİ MEVZİLERİN HARİTASI

Rusya'ya ait mevzilerin şehirlere göre dağılımı

Suriye'de Rusya'ya ait askeri mevzilerin sayısı

114

Askeri mevki

21

Askeri üs

93

Askeri nokta

4. Suriye'de Uluslararası Koalisyona ait askeri mevzilerin sayısı

ABD liderliğindeki uluslararası koalisyona, 2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde Suriye'deki mevzilerinin sayısını 30'dan 32'ye çıkararak artırmıştır.

Uluslararası koalisyona Suriye'deki askeri mevzileri 17 üs ve 15 askeri noktadan oluşmaktadır. 17 mevzi Haseke'de , 9 mevzi Deyrizor'da ve 3 mevzi Rakka'da, birer mevzi ise Humus, Şam kırsalı ve Halep'te bulunmaktadır.

2023 ortası ile 2024 yılları arasındaki dönemde uluslararası koalisyona ait mevzilerdeki artış, şehirde ve kırsalda DAEŞ hücrelerine yönelik güvenlik ve istihbarat operasyonlarının yürütülmesi için gerekli olan askeri altyapının ve güvenlik altyapısının sağlanması çerçevesinde bu güçlerin Rakka şehrinin içinde ve dışında iki yeni askeri nokta kurmasından kaynaklanmaktadır.

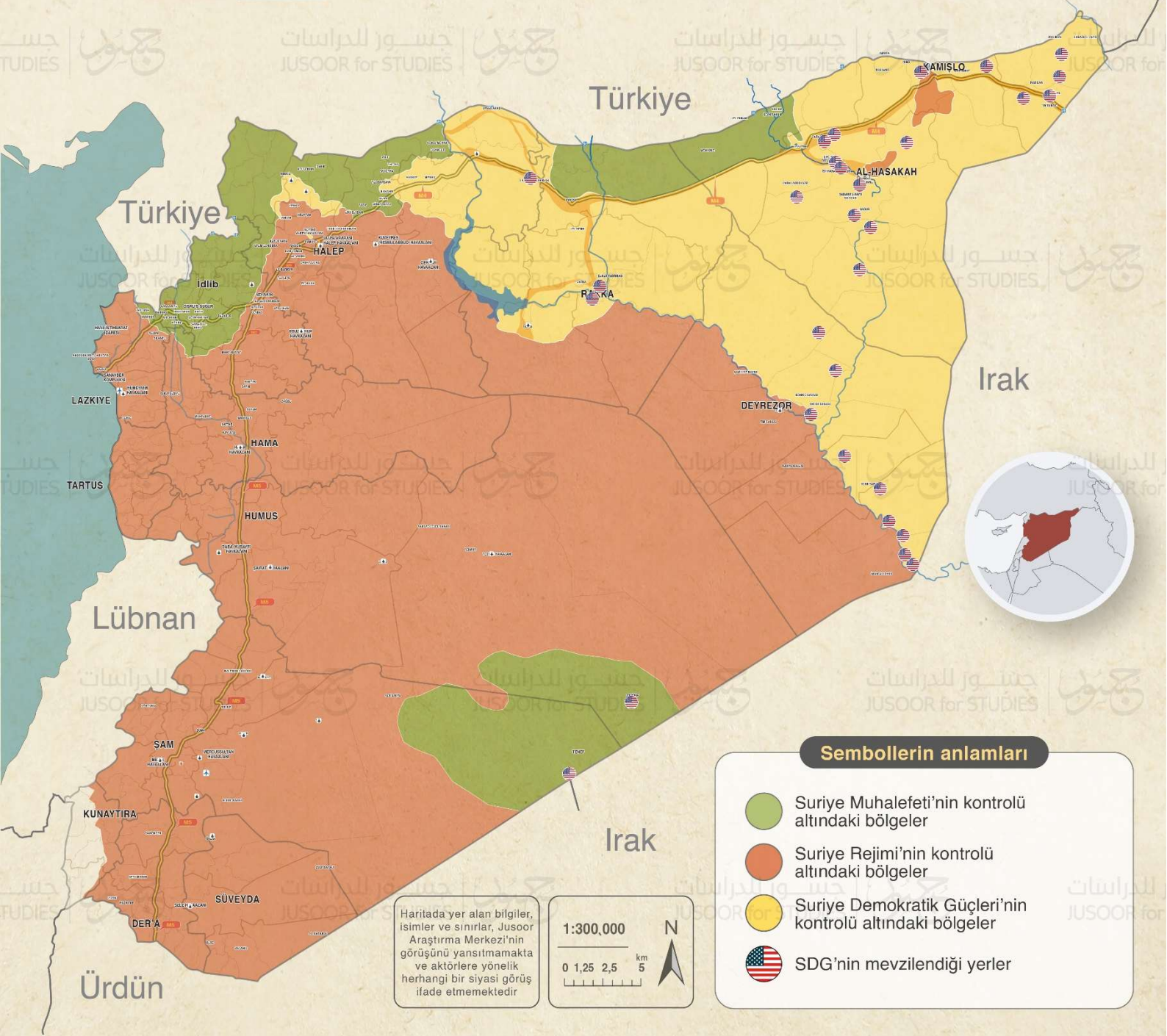
Uluslararası koalisyona mevzileri, diğer ülkelerin sembolik varlığı ile birlikte Amerikan, İngiliz ve Fransız güçlerinin kontrolündedir. Danimarka'nın 22 Nisan 2023'te, kuvvetlerinin sayısını veya görevlerini belirtmeksizin Suriye'den çekildiğine dair açıklaması bunu kanıtlamaktadır. Öte yandan bu mevziler elektronik harp sistemleri de dahil olmak üzere her türlü muharebe aracıyla donatılmış durumdadır.

Uluslararası koalisyona güçlerinin Suriye'deki varlığı, merkezi Bağdat'ta bulunan ve görevleri mevcut aşamada tavsiye, yardım ve güçlendirme çerçevesinde odaklanmış olan Ortak Görev Gücü - Doğal Kararlılık Harekatı'nın bir parçası olarak değerlendirilmektedir. Suriye'de bu güçlerin mevzileri, askeri uzmanların gözetiminde yerel müttefikleri olan SDG ve Özgür Suriye Ordusu'nun eğitimi ve uzmanlıklarının geliştirilmesi, DAEŞ ve İranlı milislerin oluşturduğu tehditlere karşı koymak için müttefiklere zırhlı araç, gerekli silah, mühimmat ve lojistik ekipmanı sağlamak gibi çeşitli görevler üstlenmektedir. Ayrıca SDG'nin DAEŞ üyelerine ve hücrelerine yönelik operasyonlarına destek olmak için havadan yardım yapılması gibi muharebe ve güvenlik faaliyetlerinde destek sağlamaktadır.

Koalisyon güçlerinin Suriye'deki askeri varlığı resmi olarak, DAES'in yenilgiye uğratılmasını ve yeniden yapılanmasını engellemeyi amaçlamaktadır. Ancak aslında bu güçler, doğrudan veya dolaylı olarak, başta İran olmak üzere Suriye rejiminin ve müttefiklerinin, koalisyon güçlerinin askeri mevzilerinin çoğunun bulunduğu SDG bölgelerini kontrol etmesini engellemek için çalışmaktadır. Rejim ve müttefiklerinin askeri faaliyetlerinin, DAES'e karşı savaşta elde edilen göreceli istikrarı baltaladığını, rejimi veya çoğu bu mevzilerin yer aldığı yerlerdeki petrol ve gaz kaynaklarını kontrol eden milisleri kontrol altına almak için potansiyel bir fırsat olduğunu düşünmektedir.

Uluslararası Koalisyon, diğer yabancı güçlere göre Suriye'deki en az askeri mevzi sayısına sahip olabilir, ancak silahlanma ve varlığına kıyasla en etkili olanıdır. 2023 yılının ilk yarısında, Rusya'nın Suriye'deki çatışmasızlık mekanizmasını ihlallerinde gözle görülür bir artış görülmesi üzerine ABD, Suriye'deki kuvvetlerine HIMARS sistemini sağlamış ve Amerikan operasyon bölgelerinde kasıtlı olarak "düşmanca manevralar" gerçekleştirmiştir.

2024 ORTALARINDA SURİYE'DE ULUSLARARASI KOALİSYONA AİT ASKERİ MEVZİLERİN HARİTASI

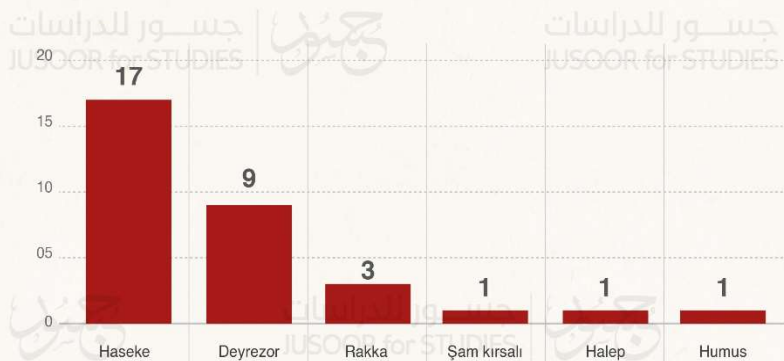
Sembollerin anlamları

- Suriye Muhalefeti'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Rejimi'nin kontrolü altındaki bölgeler
- Suriye Demokratik Güçleri'nin kontrolü altındaki bölgeler
- SDG'nin mevzilendiği yerler

Haritada yer alan bilgiler, isimler ve sınırlar, Jusoor Araştırma Merkezi'nin görüşünü yansıtmamakta ve aktörlere yönelik herhangi bir siyasi görüş ifade etmemektedir

Uluslararası Koalisyona ait mevzilerin şehirlere göre dağılımı

Suriye'de Uluslararası Koalisyona ait askeri mevzilerin sayısı

32

Askeri mevzi

17

Askeri üs

15

Askeri nokta

Özet

Suriye'de yerel güçlerin kontrolü altındaki bölgelerdeki sükunetin ve saldırıların durdurulmasının üzerinden 50 aydan fazla zaman geçti. Ancak Suriye topraklarında askeri mevzileri bulunan dört dış güç, hâlâ bu mevzileri muhafaza etmekte, güçlendirmekte, ihtiyaç ve güçleri doğrultusunda sayılarını artırmaktadır. Bu güçlerin tamamı, başta DAESH, PKK ve İranlı milisler olmak üzere özellikle bu güçlerin bir kısmı veya tamamı tarafından terörist olarak sınıflandırılan örgüt ve milislerin devam eden faaliyetleri nedeniyle, Suriye'ye müdahale etmelerinin ve burada askeri varlıklarının devam etmesinin nedenlerinin hala mevcut olduğuna inanmaktadır. Bu gerçeklik, tüm yerel unsurlarda zorunlu bir sükunet durumuyla sonuçlanmış ve kendi kontrol alanları dışında değişiklik yapma veya askeri karar alma yeteneklerini büyük ölçüde ellerinden almıştır.

Rusya'nın hâlâ Suriye'deki tüm mevzilerini koruması ve 2024'ün ilk aylarında ilk kez Golan bölgesine bakan Kuneytra'da yeni askeri noktalar kurması, Rusya'ya İsrail ile girişeceği herhangi bir müzakerede güç ve baskı aracı sağlayacaktır. Büyük oranda Akdeniz'e bakan Suriye kıyılarına ve rejimin stratejik tesislerinin ve merkezlerinin çoğuna odaklandığı için hâlâ yüksek stratejik değere sahip bir askeri yayılıma sahiptir. Ayrıca bir kısmı uluslararası koalisyon güçlerinin bulunduğu, Rusya'ya ABD üzerinde her an kullanabileceği bir baskı aracı sağlayan Suriye petrol ve gaz sahalarının çoğunun yoğun olarak bulunduğu ülkenin kuzeydoğusuna da odaklanmıştır.

İran ise, fırsat ve koşullar oluştuğunda yayılmasının yanı sıra, yerel toplumdaki güvenlik, sosyal ve ideolojik faaliyetleri için gerekli güvenceyi sağlamak, Suriye topraklarına yayılmış diğer uluslararası güçler üzerinde en fazla sayıda ve oranda baskı aracını elde etmek ve İran'dan çıkıp Lübnan'a ulaşan hayati önem taşıyan kara yolu üzerindeki kontrolünün devam etmesini sağlamak için rejimin kontrolü altındaki tüm bölgelerdeki yoğun askeri varlığını açıkça sürdürmeye çalışmaktadır. Bu kara yolunu kontrol etmesi kendisine, bu yolun geçtiği tüm ülkelerdeki milislerin eylem ve faaliyetlerini koordine etme, gerektiğinde güçlendirme ve destekleme yeteneği kazandırmaktadır.

Türkiye ise Halep ve Rakka kırsalından geçen ve güvenlik ağırlıklı olan İdlib'den Haseke'ye kadar sınır şeridine yakın bölgelerdeki askeri varlığına odaklanmaktadır. Türkiye'nin Suriye'deki hedefleri, güney sınırlarında bölücü bir Kürt oluşumunun ortaya çıkmasına karşı ulusal güvenliğini savunmak, bir yandan sınırları PKK üyelerinin saldırılarına ve sızmalarına karşı, diğer yandan da rejim ile muhalefet arasında yeni çatışmaların başlamasını önleyerek büyük mülteci dalgalarına karşı korumak olarak kendini göstermektedir.

Amerika Birleşik Devletleri liderliğindeki uluslararası koalisyon güçleri ise Suriye'deki askeri varlığını korumaktadır. Diğer aktörlere göre mevzi sayısının az olduğu göze çarpmaktadır. Ancak küçük askeri noktalara değil büyük üslere dayanmaktadır. Dolayısıyla askeri varlığı niceliksel değil nitelikselidir. DAESH hücrelerinin ve İranlı milislerin Irak ve Suriye arasındaki faaliyetlerinin izlenmesi, Suriye rejimini petrol çıkarma ve satma imkanından mahrum bırakarak, bulunduğu bölgelerdeki nüfusun temel ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamak için yalnızca minimum miktarlarda tedarik edilmesine izin vererek ekonomik ablukanın uygulanmasına katılımın sağlanması gibi stratejik hedeflere ulaşacağı bir bölgeye odaklanmaktadır. Öte yandan Uluslararası Koalisyonun, Ekim 2019'dan bu yana Rakka'dan çekilmesinden sonra buradaki mevzilerini iki askeri nokta ile artırdığı görülmüştür. Bu durum, bölgedeki varlığının yeniden tesis edilmesi, Rusya'nın varlığını dengelemesi ve buradaki DAESH hücrelerine yönelik izleme ve takip faaliyetlerinin artırılması için gerekli askeri ve güvenlik altyapısının güçlendirilmesi arzusunun yansıtılmaktadır.

Sonuç olarak, Suriye'deki tüm yabancı güçlerin askeri varlığında, görevlerin, değerleri, boyutları ve hedefleri açısından köklü bir değişim yaşanmamıştır ve yakın gelecekte böyle bir değişikliğin gerçekleşeceğine dair herhangi bir işaret de bulunmamaktadır. Bu durum, sükunetin devamı ve değişimi bu uluslararası güçlerin kararına ve askeri varlığına bağlı hale gelen yerel güçler arasındaki kontrol sınırlarının ve temas hatlarının değişmemesi anlamına gelmektedir.

جسور للدراسات
JUSOOR ARAŞTIRMA MERKEZİ

📍 Mall of İstanbul - ofis Plaza
11.Kat ,Ofis 87 - Başakşehir
İSTANBUL / TÜRKİYE

☎ + 90 555 056 06 66

🐦 /jusoorstudies

📌 /jusoorstudies

📍 /jusoorstudies

✉ info@jusoor.co

🌐 www.jusoor.co